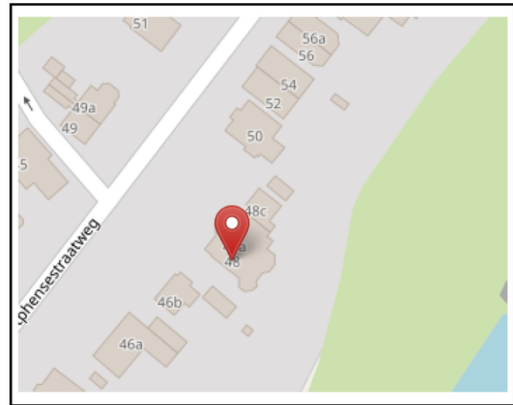

Landhuis Isselborgh
Zutphensestraatweg 48, 48a, 48c,
6953 CM Dieren

Monumentgegevens

Monumentnummer 0000136
Inschrijving register 15 juni 2009
Kadastrale aanduiding Dieren U 1406-1569 A

Het landhuis Isselborgh werd in 1905 gebouwd naar een ontwerp van de uit Sappemeer afkomstige architect E. Lofvers. Lofvers was enige jaren in de gemeente Rheden werkzaam als architect/opzichter waarna hij verhuisde naar Zutphen. In 1894 en 1896 bouwde hij o.a. de monumentale en schilderachtige reeks villa's in neo-renaissancestijl aan de Zutphensestraatweg in Dieren-Zuid (Zutphensestraatweg 26, 28, 30, 34, 36 en 19/21). In Zutphen ontmoette hij waarschijnlijk de opdrachtgever van het landhuis Loudon, directeur van de net gebouwde gevangenis. Het verhaal gaat dat het pand gebouwd werd met de van bouw van de gevangenis overgebleven bouwmaterialen.

Het landhuis is gebouwd in een op de Engelse Landhuisstijl uit de periode rond 1900 geïnspireerde stijl. De verschillende onderdelen van het landhuis met de verschillende functies zoals dienst, wonen, entree, worden benadrukt door o.a. het toepassen van Verschillende kappen en plaatsing in een aparte vleugel, geheel conform de Engelse landhuis traditie. Kenmerkend voor deze stijl zijn verder de L-vormige plattegrond, de steil opgaande daken en de witte bepleistering. Voor de decoratie is de Art Nouveaustijl veelal toegepast zoals bijvoorbeeld voor de stucplafonds van de kamers en suite van de begane grond en enkele nog bewaarde bovenlichten van de verdiepingsvensters met bijzonder fraaie voorstellingen met voornamelijk florale motieven.

Aan de IJsselzijde maakt het pand door de torenachtige uitbouw een schilderachtige indruk. Het op een naar de IJssel aflopend terrein gelegen pand wordt omgeven door een ruime tuin met opgaand geboomte van de weg gescheiden door een ijzeren sierhek op een bakstenen plint met ter weerszijden van de ingangshekken natuurstenen pijlers. Oorspronkelijk behoorden tot het perceel ook de percelen waarop de panden Zutphensestraatweg 46a en b gebouwd zijn. Het pand is dit moment in drie wooneenheden opgedeeld.

Het deels witgepleisterde landhuis bestaat uit een hoog en een laag bouwdeel, beide gebouwd op een in grijze verblendsteen uitgevoerde plint. Het hoge bouwdeel bevat de woonruimten, het lage deel bevat de entree en dienstruimten. Het gebouw heeft een onregelmatige, doch in hoofdzaak L-plattegrond. Het hoofdgebouw rechts heeft twee bouwlagen onder een in afgeplat schilddak met hoge steil oplopende dakschilden met boven de topgevel van de voorgevel een ingestoken zadeldak. Het lage bouwdeel links heeft één bouwlaag onder verbonden door een tussenlid, met een plat dak met aan de zijde van de voorgevel een dakschild, met de hoofdbouwmassa.

Voorgevel: hoofdbouwmassa rechts met een uitgebouwde, in een puntgevel eindigende linkertravee met op de begane grond een in felrode verblendsteen uitgevoerde driezijdige erker voorzien van schuiframen. De bovenzijde van de erker fungeert als balkon en is voorzien van een houten balustrade. Op de verdieping openslaande balkondeuren met bovenlichten geflankeerd door twee smalle rechthoekige vensters, alle met bovenlichten. In de topgevel een tweelichtsvenster met roedeverdeling. Alle vensters worden afgesloten door

getoogde strekken die in rode verblendsteen zijn uitgevoerd. Rechtertravee met op de begane grond een serre waarvoor een middels drie hardstenen treden te bereiken bordes. De bovenzijde van de erker fungeert als balkon. De verdieping heeft een samengesteld raam met openslaande balkondeuren. Het tussenlid waarin oorspronkelijk de in de rooilijn liggende entree is deels verbouwd waarbij het dakschild deels verdwenen is. De huidige entree bevindt zich nu in de linkerzijgevel van de hoofdbouwmassa waarbij de oorspronkelijke segmentboogvormige ingangsdeur opnieuw werd aangebracht. Het lage bouwdeel links bestaat uit twee ten opzichte van elkaar verschoven rechthoekige delen. De voormalige dienstwoning links wordt afgesloten door een puntgevel en heeft een rode verblendsteen uitgevoerde begane grond met twee gewijzigde vensters en ingangsdeur. Gepleisterde topgevel waarin twee door een smalle muurdam gescheiden en door in rode verblendsteen uitgevoerde strekken afgesloten vensters waarin schuiframen? met bovenlichten met een roedeverdeling.

Linkerzijgevel: blind uitgevoerde gevel.

Achtergevel: hoofdbouwmassa met links een over twee bouwlagen uitgebouwde vijfzijdige erker onder een halverwege het dak van de hoofdbouwmassa aangekapt vijfzijdig dak. De vensters van de achtergevel worden merendeels door een in het zicht gelaten ijzeren lateibalk afgesloten. In drie zijden op de beide verdiepingen met dubbel openslaande ramen en twee- of drieruits bovenlichten. Middentravee met dubbele openslaande deuren en drieruits bovenlicht. De verdieping heeft een later onzorgvuldig aangebracht betonnen balkon. Het oorspronkelijke raam is deels vervangen door openslaande deuren, oorspronkelijk bovenlicht met glas in lood in Art Nouveau met gestileerde waterlelies, irissen en lisdodden. Over alle bouwlagen tot in het dak doorgetrokken driesijdig uitgebouwde rechtertravee. Deze uitbouw heeft een torenachtig karakter dat geaccentueerd wordt door de beëindiging met kantelen. In iedere zijde van de uitbouw een venster met of een T-schuifraam of openslaande ramen. Begane grond en verdieping bezitten drie drieruits bovenlichten waarbij de bovenlichten van de verdieping nog de oorspronkelijke glas in lood ramen als boven beschreven. De derde bouwlaag heeft in de bovenlichten een roedeverdeling (3x4) met ruitjes in geel kathedraalglas. De hoofd bouwmassa wordt op een vloeiende manier verbonden met de dienstgedeelte door verschillende getrapte ten opzichte van geplaatst uitgebouwde delen.

Rechts van de uitbouw een klein over alle bouwlagen doorlopend, doch lager dan de uitbouw, traptorentje waarin verschillende vensters. Hierop sluit het naar achteren over twee bouwlagen uitgebouwde deel van het de o.a. de entree bevattende tussenlid. Beide bouwlagen bevatten in iedere zijde een venster. De uiterst recht gelegen dienstwoning heeft op de begane een vergroot venster met deur, de verdieping bevat een getoogd venster.

Rechterzijgevel: verschillende vensters als in de achtergevel.

Interieur: hal en kamers en suite met stucplafonds in Art Nouveaustijl, in de hal een fraaie marmeren schoorsteenmantel met een betegeling van de achterwand (Delfts Blauw), in de kamers en suite twee rijk uitgevoerde zwartmarmeren schoorsteenmantels.

Conclusie

Het pand is van architectuurhistorische waarde omwille van de gaaf bewaarde hoofdvorm, detaillering, materiaalgebruik, verschillende interieurelementen en als een van de weinige voorbeelden in Dieren en de gemeente Rheden van een landhuis, gebouwd in een stijl die door de Engelse landhuisbouw uit het laatste decennium van de 19de eeuw beïnvloed is. Tevens van belang als onderdeel van de historische, villa en villa-achtige bebouwing van de Zutphensestraatweg. Het pand is verder, door de karakteristieke vorm die hier sterk bepaald wordt door de toren met kantelen, van groot belang voor het dorpsilhouet gezien vanaf IJssel.

Voldoet aan de basisnormen a en b, alsmede aan de meerwaarden nrs.1, 2, 4 en 6. Op grond van bovenstaande voldoet het pand aan artikel 1, sub a, b en o van de gemeentelijke monumentenverordening.

Bron:

Dhr. Kottelaer

Literatuur/afbeeldingen:

Gemeentearchief Rheden: diverse prentbriefkaarten.

Gemeentearchief Rheden: bouwtekening Zutphensetstraatweg 48, 1905.

opnamedata: 17-10-1989(e), 16-02-1990(h), 19-04-1990(p).

Inventarisator: Gelders Genootschap (R.C.)

Neg. nrs. : D-e.18-19, h.28-29, p.13-15.

Achtergevel – 2016.

Foto: Kees van Splunter / fotoclub Veluwezoom

© CC BY-NC-ND